

Осадчук Н.П. ВПРОВАДЖЕННЯ АКМЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ У СИСТЕМУ ВВНЗ ЯК ОДНА З НЕОБХІДНИХ УМОВ УДОСКОНАЛЕННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА.....	214
Сліпчишин Л.В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПТНЗ НА УРОКАХ ТЕОРЕТИЧНОГО НАВЧАННЯ.....	218
Собко Я.М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ ДИДАКТИКИ ІНТЕГРАТИВНИХ КУРСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ.....	223
Якимович Т.Д. СИСТЕМИ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ТА ПРОБЛЕМА ЇХ ОНОВЛЕННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	227
Білошицька Т.Ю. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ” ТА “ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ”	232
Ващук О.В. КОГНІТИВНИЙ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ ОБДАРОВАНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ: ДІАГНОСТИКА РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ	238
Дубницька О.М. КОМПЕТЕНТНІСТНО-ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ	246
Клак І.Є. ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ.....	251
Коваленко В.О. ПОЗААУДИТОРНА НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	254
Левківська К. ПІДХОДИ І СТРАТЕГІЇ УПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ДІЯЛЬНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	260
Орел Л.О. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	265
Паранина Н.А. МЕДИАОБРАЗОВАНИЕ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ МЕДИАКУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ В СИСТЕМЕ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ.....	270
Попадич О.О. МОДЕЛЬ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГАЛУЗІ.....	274
Стечкевич Л.К. ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ АСПЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БЕЗРОБІТНИХ.....	277

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

В статье сделан категориальный анализ понятия «педагогические условия», выделены некоторые направления изменений внешних и внутренних условий организации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений, определены педагогические условия организации самостоятельной работы студентов в контексте реформирования высшего образования высших учебных заведений Украины

Ключевые слова: самостоятельная работа, организация самостоятельной работы, педагогические условия организации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений.

The article gives the categorial analysis of the notion "pedagogical conditions", considers the pedagogical conditions of the students' independent work organization in higher educational establishments, proposed by the scientists, points out some trends of the outer and internal conditions of the students' independent work organization in higher educational establishments.

Keywords: independent work, the independent work organization, pedagogical conditions of the students' independent work organization in higher educational establishments.

Постановка проблеми. Модернізація вищої освіти України загострила проблему організації самостійної роботи студентів. Збільшення часу на самостійну роботу при скороченні аудиторних годин роблять актуальною потребу дослідження педагогічних умов ефективної організації самостійної роботи у ВНЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковці досліджували умови ефективної організації СРС з різних позицій.

М.І. Дьяченко та Л.А. Кандилович, розглянули *психологічний аспект* проблеми, вказавши такі умови ефективної організації СРС: стимули і зацікавленість в набутті знань, створення чіткої організації навчального процесу, що забезпечував би виконання раціонального бюджету часу, розробка системи завдань для розвитку творчої активності студентів [6, с. 134].

Н.О. Шишкіна визначила *педагогічні умови* організації СРС: активізація позитивної мотивації та підвищення рівня пізнавального інтересу до вивчення дисципліни протягом усього періоду навчання; включення у навчальний процес завдань, що моделюють майбутню професійну діяльність студентів; забезпечення участі студента у педагогічному процесі як суб'єкта освіти; своєчасний контроль з боку викладача, поступове виховання потреби та навичок самоконтролю; різноманітність у формах та методах проведення занять; створення позитивного мікроклімату на заняттях, атмосфери співробітництва між студентами та викладачем [18, с. 16].

О.М. Якубовська назвала *умови ефективності самостійної роботи в контексті особистісно-орієнтованого навчання*: постановка персональних навчальних цілей перед студентами, стимулювання їхнього позитивного ставлення й інтересу до самостійної роботи; поєднання глибокого засвоєння теоретичних знань (як наукових з теми самостійної роботи, так і спеціальних про способи і прийоми її організації) і практичного оволодіння способами і прийомами самостійної роботи; взаємозв'язок змісту і методів організації самостійної роботи в процесі навчальних занять, практики і поза аудиторної роботи; систематичність і послідовне ускладнення змісту, видів та методів організації СР; урахування рівня підготовки та індивідуальних особливостей студентів; диференціювання завдань [19, с.215-216].

Л.В. Онучак досліджувала педагогічні умови організації *самостійної позааудиторної роботи* студентів. На її думку сприяють підвищенню ефективності організації СРС такі з

них: створення мотиваційної основи позааудиторної діяльності; широке застосування різнорівневих професійно орієнтованих завдань для самостійної позааудиторної роботи студентів з наступним аналізом результатів їх виконання; упровадження системи позааудиторної роботи, використовуючи сучасні гнучкі педагогічні технології, що поєднують науково обгрунтовані індивідуальні й колективні форми роботи; індивідуалізація професійного навчання з урахуванням рівня підготовки кожного студента [11, с.9].

Л.Л. Головка вивчав педагогічні умови, які впливають на ефективність формування досвіду самостійної діяльності студентів [5, с. 16].

І.М. Шимко досліджувала *дидактичні умови* організації СРС [17, с.16].

Аналіз науково-педагогічної літератури показує, що дослідники виділяють *зовнішні та внутрішні (індивідуальні) умови* організації самостійної роботи. Так, В.А. Козаков до зовнішніх умов організації СРС відносить спосіб керівництва, місце виконання, методичне та комп'ютерне забезпечення тощо, а до внутрішніх – індивідуальні властивості студента, зокрема рівень його готовності до СР, самостійність, рівень знань, мотивацію, інтерес тощо [7, с.131].

Про оптимізацію зовнішніх і внутрішніх умов організації самостійної роботи йдеться і в дослідженні Н.В. Ванжи [3, с.7-8].

Розглянувши різні підходи науковців при дослідженні умов організації самостійної роботи студентів, зазначимо, що наукові пошуки в цьому напрямку продовжуються. Суспільство ставить нові завдання перед професійною освітою – готувати фахівця, здатного навчатися протягом усього життя.

Мета статті – здійснити категоріальний аналіз поняття «педагогічні умови», виділити деякі напрямки змін зовнішніх та внутрішніх умов організації самостійної роботи студентів ВНЗ, визначити педагогічні умови організації самостійної роботи студентів у контексті реформування вищої освіти України.

Виклад основного матеріалу. Здійснимо категоріальний аналіз поняття „педагогічні умови”.

Український радянський енциклопедичний словник поняття „умова” трактує так: „Умова – це філософська категорія, в якій відображаються універсальні відношення речі до тих факторів, завдяки яким вона виникає та існує. Завдяки наявності відповідних умов властивості речей переходять з можливості в дійсність” [17, с. 482]. Аналогічне визначення поняття „умова” дає філософський словник [18, с. 703].

Словник української мови дає таке пояснення: „Умова – необхідна обставина, яка робить можливим здійснення чого-небудь або сприяє чомусь” [15, с. 442].

В психології під умовами розуміють сукупність явищ зовнішнього та внутрішнього середовища, що ймовірно впливають на розвиток конкретного психічного явища [9, с. 213].

Таблиця 1.

Основні підходи до визначення поняття „умова”

Автор	Загальний зміст тлумачення Умова – це
Ю.К. Бабанський	оптимальне поєднання різних факторів [1, с.205];
О.В. Бережнова	обставина, яку спеціально створює дослідник, за якої можлива та чи інша його ефективна дія [2, с. 8].
В.Є. Воловник	обставина, від якої залежить та завдяки якій відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців[4: 73].
І.Я. Лернер	фактори, що забезпечують успішне навчання [9].
К.В. Недалкова	спосіб формування чого-небудь; зовнішня обставина середовища, яка є причиною якісних змін особистості [10, с. 81].
Л.В. Онучак	необхідна обставина, яка робить можливим здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь [11]
Н.Г. Сидорчук	спеціально організований вплив на психолого- педагогічні фактори [12, с. 91].

Педагогіка розглядає педагогічні умови, неоднозначно трактуючи це поняття. Різні підходи до тлумачення поняття „умова” в педагогіці ми звели в табл. I.

Зазначимо, що в науковій літературі крім терміну „умова” іноді вживають терміни „фактор” і „чинник”, визначаючи одне з цих трьох понять через інше або вважаючи їх синонімами. Для підтвердження наведемо визначення термінів „фактор” і „чинник”, дані відповідно в X і XI томах Словника української мови: *фактор – умова, рушійна сила будь-якого процесу, явища, чинник* [13, с. 421], *чинник – умова, рушійна сила будь-якого процесу, що визначає його характер або одну з основних рис; фактор* [14, с. 452].

Аналіз різних підходів до визначення поняття „умова” дозволив зробити висновок, що в межах нашого дослідження ми можемо ототожнити поняття „умова” та „фактор”. Прийнемо таке визначення: *педагогічні умови організації самостійної роботи – це фактори, які сприяють ефективній організації самостійної роботи студентів.*

Світові тенденції розвитку професійної освіти, їх вплив на реформування системи вищої освіти України, залучення інноваційних технологій призводять до змін зовнішніх і внутрішніх умов організації самостійної роботи студентів.

Виділимо ряд чинників, які, на нашу думку, спонукають до таких змін.

1) Однією з провідних тенденцій розвитку освіти у світі є створення системи неперервної освіти. Цьому сприяли принаймні дві очевидні обставини:

а) бурхливий розвиток науки призвів до значного збільшення наукової інформації, яка підлягає засвоєнню в процесі підготовки фахівця, знання швидко застарівають, є потреба в їх постійному оновленні;

б) розвиток ринкових відносин, жорстка конкуренція на ринку праці призвели до потреби швидко переучуватися, здобуваючи більш затребувану професію. Отже, вищий навчальний заклад уже не спроможний дати знання, яких вистачило б на все життя, але він здатний навчити студента вчитися самостійно.

Приєднання України до міжнародних інтеграційних процесів в освіті, зокрема до Болонської угоди, стимулює глибинне реформування вищої освіти нашої країни.

Освіта в Україні повинна відповідати сучасним світовим вимогам до її якості, переходу від традиційної моделі концентрованого навчання протягом обмеженого часу до системи гнучкої неперервної освіти, яка має задовольняти швидкозмінний попит на ринку праці. Система неперервної освіти розрахована на людей, спроможних займатися самоосвітою, а значить таких, у яких сформовані уміння і навички самостійної роботи. Тому в Україні відбувається переорієнтація процесу навчання з лекційно-інформативних на індивідуально-орієнтовані форми, з пропонованою Болонським процесом організацією самоосвіти студентів, і самостійна робота поступово стає *основним видом* навчально-пізнавальної діяльності студентів.

2) Демократизація нашого суспільства призвела до демократизації та гуманізації освіти, що в свою чергу утворює розвиток особистості як головну мету навчального процесу, актуалізує потребу в особистісно-орієнтованому підході, індивідуалізації та диференціації при організації самостійної роботи.

Зазначені процеси не лише підвищили статус самостійної роботи студентів, але й спричинили зміну зовнішніх і внутрішніх умов організації самостійної роботи.

Виділимо три основні, на нашу думку, напрямки зміни зовнішніх умов, що взаємопов'язані між собою:

1) *нормативний*: згідно з нормативними документами ЄС повинна займати понад 50% часу; такий обсяг часу неминує викликає глибокі зміни в навчальному процесі, орієнтує останній на організаційні та методичні зміни;

2) *організаційний*: великий обсяг часу, відведений на самостійну роботу, і завдання, поставлені перед нею вимагають її ефективної організації: а) дієвого управління ЄС, б) впровадження інноваційних технологій: кредитно-модульної системи навчання, рейтингової системи оцінювання, особистісно-орієнтованого підходу;

3) *методичний*: організаційні зміни будуть результативними за умови одночасних

методичних змін, що передбачають: а) якісне інформаційно-методичне та комп'ютерне забезпечення для кожного модуля, б) високий рівень методичної підготовки викладачів.

Зміна зовнішніх умов відбувається у тісному взаємозв'язку зі зміною внутрішніх умов організації самостійної роботи. Ми виділили три основні, на нашу думку, напрямки таких змін, що взаємопов'язані між собою:

1) *Зміна мотиваційно-цільової сфери.*

Усвідомлення того, що нинішньому поколінню студентів доведеться існувати в системі неперервної освіти, а отже вчитися протягом усього життя, змінює *мотиваційно-цільову сферу* самостійної роботи студентів: відбувається поступове зміщення від прагматичних мотивів до професійних, до мотивів саморозвитку та самореалізації. Студенти ставлять перед собою не вузьку ціль – опанувати певну спеціальність, а готують себе до здатності в разі потреби самостійно вчитися далі.

2) *Потреба високого рівня готовності студентів до самостійної роботи.*

Студенти, ознайомившись з навчальним планом і розробивши індивідуальний план своєї навчально-пізнавальної діяльності, усвідомлюють місце і роль самостійної роботи в навчальному процесі за нових нормативів розподілу навчального часу, це призводить не лише до зміни *мотиваційно-цільової сфери*, відбувається налаштування на самостійну роботу як основний, а відтак обов'язковий вид навчально-пізнавальної діяльності, студенти відчують *потребу в високому рівні особистої готовності до самостійної роботи*, зокрема потребу в знаннях про види, форми, методи, функції самостійної роботи, потребу в уміннях і навичках самостійної роботи.

3) *Суб'єкт-суб'єктні відносини між викладачами і студентами.*

Демократизація та гуманізація освіти, впровадження особистісно-орієнтованого підходу, підвищення рівня готовності студентів до самостійної роботи сприяють встановленню *суб'єкт-суб'єктних відносин* між викладачами і студентами. З набуттям досвіду самостійної роботи студенти поступово переходять до самоуправління, самоорганізації та самоконтролю, набувають такого рівня самостійності, який дозволяє їм займатися самоосвітою.

Зазначені вище зміни зовнішніх і внутрішніх умов організації самостійної роботи вимагають їх урахування в управлінні навчально-виховним процесом ВНЗ і подальшого визначення педагогічних умов організації самостійної роботи в сучасних реаліях.

Наше дослідження означеної проблеми дозволило виділити наступні педагогічні умови організації самостійної роботи студентів у ВНЗ:

I. Організаційно-педагогічні умови: а) *застосування кредитно-модульної системи навчання та рейтингової системи оцінювання*, б) *дієве управління СРС* (високий рівень психолого-педагогічної підготовки викладачів до дієвого управління СРС; системна діяльність деканату, кафедри, окремих викладачів щодо планування, безпосередньої організації та контролю СРС; формування у студентів раціональних прийомів виконання СР; систематичне проведення групових та індивідуальних консультацій);

II. Методичні умови: а) *інформаційно-методичні* (забезпечення якісних інформаційно-методичних засобів; високий рівень методичної підготовки викладачів; підвищення рівня пізнавального інтересу до вивчення предмету; використання студентами прийомів раціональної організації розумової праці), б) *організаційно-методичні* (диференціація завдань СРС; забезпечення відповідності змісту СР та методів її організації; формування у студентів навичок самоконтролю);

III. Психолого-педагогічні умови – *формування позитивної мотивації самостійної роботи* (формування інтересу до предмету, до самостійної роботи як виду навчально-пізнавальної діяльності; формування професійної мотивації навчання студентів) та *особистісно-орієнтований підхід* (постановка персональних навчальних цілей перед студентами; діагностика рівня готовності студентів до самостійної роботи; урахування індивідуальних особливостей студентів).

Нами простежено взаємозв'язок між організаційно-педагогічними, методичними та

психолого-педагогічними умовами. З'ясовано, що провідними, інтегруючими серед них є організаційно-педагогічні – застосування кредитно-модульної системи організації навчального процесу і рейтингової системи оцінювання та дієве управління.

Доведено, що кредитно-модульна система навчання вносить чіткість, плановість, систематичність в організацію самостійної роботи, дозволяє інтегрувати в навчальний процес самостійне навчання без участі викладача на основі індивідуалізації та диференціації навчання і розширення форм і методів самостійної роботи студентів. Рейтингову систему оцінювання самостійної роботи визначено одним із найбільш ефективних засобів інтенсифікації навчального процесу в умовах збільшення обсягу самостійної роботи. З'ясовано, що навчальний рейтинг стимулює студентів до систематичної планової самостійної роботи, сприяє самоорганізації та самоконтролю студентів, отже, впливає на розвиток їх самостійності.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу та рейтингова система оцінювання стимулюють дієве управління самостійною роботою з боку викладачів, що передбачає:

1) *на підготовчому етапі* – планування викладачем самостійної роботи студентів по кожному модулю, узгодження планування самостійної роботи студентів на кафедрі та в деканаті; підготовку методичного забезпечення самостійної роботи студентів з кожного модуля; діагностику рівня готовності студентів до самостійної роботи; урахування індивідуально-психологічних особливостей студентів (здібності, пам'ять, мотивація, пізнавальна самостійність, схильність до індивідуальних чи колективних форм самостійної роботи, наполегливість, працьовитість, сформованість самодисципліни, самоконтролю тощо); формування на основі діагностики готовності та вивчення індивідуально-психологічних особливостей динамічних мікрогруп студентів для проведення самостійної роботи; вивчення побутових умов і сімейних обставин майбутніх фахівців;

2) *на реалізаційному етапі* – інформування студентів про особливості організації самостійної роботи в умовах кредитно-модульної системи навчання та рейтингової системи оцінювання; корекцію мотиваційної сфери, базових знань, умінь і навичок з предмету; розширення знань про види, форми, функції, методи самостійної роботи; формування вмій і навичок самостійної роботи, раціональних прийомів розумової праці та самоорганізації, поради щодо оптимального режиму дня; проведення групових та індивідуальних консультацій; упровадження інноваційних форм і методів організації самостійної роботи;

3) *на творчому етапі* – домінування суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем та студентом, консультування, інформування, корекцію самостійної діяльності студентів, контроль, оцінювання, аналіз результатів, перехід студентів до самопланування, самоорганізації, самоконтролю; залучення студентів до науково-дослідної роботи.

Висновки. Результати дослідження показали, що запропоновані нами педагогічні умови організації самостійної роботи студентів сприяють підвищенню її ефективності і можуть бути використані в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу для покращення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів.

Література:

1. Бабанский Ю.К. Педагогика / Ю.К. Бабанский. – М.: Просвещение, 1983. – 381 с.
2. Бережнова Е.В. Методологические условия перехода от науки к практике в структуре прикладного педагогического исследования: автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01 / Е.В. Бережнова. – Волгоград, 2003. – 41 с.
3. Ванжа Н.В. Самостійна робота студентів економічних спеціальностей у процесі вивчення математичних дисциплін у вищих навчальних закладах: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Н.В. Ванжа. – К., 2003. – 18 с.
4. Воловник В.Є. Педагогічні умови діагностування рівня підготовки військових фахівців: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / В.Є. Воловник. – О., 2002. – 297 с.
5. Головка Л.Л. Формування досвіду самостійної діяльності студентів в сільськогосподарських школах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л.Л. Головка. – К., 2000. – 190 с.

6. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: учеб. пособие для вузов / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Изд-во БГУ, 1981. – 383 с.
7. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение / В.А. Козаков. – К.: Вища шк., 1990. – 248 с.
8. Конюхов Н.И. Словарь-справочник практического психолога / Н.И. Конюхов. – Воронеж, 1996. – 224 с.
9. Лернер И.Я. Процесс обучения и его закономерности / И.Я. Лернер // Дидактика средней школы. – М.: Просвещение, 1982. – с. 134-180.
10. Недялкова К.В. Педагогічні умови інтелектуального розвитку майбутніх учителів математики у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / К.В. Недялкова. – О., 2003. – 218 с.
11. Онучак Л.В. Педагогічні умови організації самостійної позааудиторної роботи студентів економічних спеціальностей: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л.В. Онучак. – К., 2002. – 21 с.
12. Сидорчук Н.Г. Організація самоосвітньої діяльності майбутніх учителів: теорія та технологія формування: [монографія] / Н.Г. Сидорчук. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – 168 с.
13. Словник української мови. В 11 т. Т. 10. Т-Ф / [ред.: А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк]. – К.: Наук. думка, 1979. – 658 с.
14. Словник української мови. В 11 т. Т. 11. Х-Ь / [ред. кол.: І.К. Білодід, А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк]. – К.: Наук. думка, 1979. – 699 с.
15. Український радянський енциклопедичний словник. В 3 т. Т. 3 / ред. Бабичев Ф.С. – К.: Гол. Ред. УРЕ, 1987. – 736 с.
16. Філософський словник / за ред. В.І. Шинкарука. – 2 вид. переробл. і доповн. – К.: Гол. Ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
17. Шимко І.М. Дидактичні умови організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04. Теорія і методика професійної освіти / І.М. Шимко. – Кривий Ріг, 2003. – 21 с.
18. Шишкіна Н.О. Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення юридичних дисциплін у вищому навчальному педагогічному закладі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04. Теорія і методика професійної освіти / Н.О. Шишкіна. – К., 2004. – 21 с.
19. Якубовська О.М. Самостійна робота у контексті особисто-орієнтованого навчання / О.М. Якубовська // Організація самостійної роботи слухачів в умовах інформаційного суспільства: матеріали наук.-метод. конф. 14 груд. 2001 р. – О.: ОРІДУ УАДУ, 2002. – с. 211-212.

УДК 378

*Н.А. Паранина, ст. преподаватель
кафедры теоретической и инклюзивной педагогики
Института экономики, управления и права, Россия, Казань*

МЕДИАОБРАЗОВАНИЕ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ МЕДИАКУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ В СИСТЕМЕ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

В данной статье медиаобразование рассматривается как один из факторов развития медиакультуры и медиаграмотности студентов в системе дистанционного обучения.

Ключевые слова: медиаобразование, медиакультура, медиаграмотность, дистанционное обучение.

Media education is considered in this article as one of the factors for the development of media culture and media literacy of students in the system of distance learning.

Keywords: *media education, media culture, media literacy, distance learning.*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

№ 76

2013 рік